

LAUSUNTO

28.9.2012

Ilkka Holmström

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Marianne Malmgren

Kansainvälinen verotus

PL 28

00023 VALTIOEUVOSTO

valtiovarainministerio@vm.fi

Lausunto/hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain ja verotusmenettelystä annetun lain 65 §:n muuttamisesta

Lausunnon pääkohdat:

- Valtiovarainministeriön ("VM") 14.9.2012 julkaisemaa hallituksen esitystä elinkeinoverolain (360/1998, "EVL") muuttamiseksi on muokattu mm. siten, että muun toiminnan tulolähteen tulo sekä mm. eläkelaitokset on jätetty esitettyjen korkovähennysrajoitusten soveltamisalan ulkopuolelle
- **Esityksen määritelmää eläkelaitoksesta tulisi kuitenkin tarkoituksenmukaistaa.** Nyt esitetty määritelmä nojaa perustelutekstin mukaan EVL 11 §:n säännökseen, joka ei kuitenkaan määrittele itse laitosta, vaan ainoastaan sen ja raha- ja vakuutuslaitoksille mahdollisen omaisuusluokan. Raha-, vakuutus- ja eläkelaitokset tulisi esityksessä määritellä siten, että näillä tarkoitetaan laitoksia sekä näiden kanssa samaan konserniin kuuluvia yhteisöjä
- Lisäksi mikäli rajoitusten laajentamisen alaa suunniteltaisiin tulevaisuudessa, tulisi myös vakuutusyhtiölain (521/2008, "VakL") 15:1 § rajoitussäännös lainanotolle huomioida, sillä lainanoton suhteen eläke- ja vakuutuslaitoksilla ei VakL:n rajoituksen takia ole yhtäläisiä kilpailuoikeudellisia toimintaedellytyksiä suhteessa muihin elinkeinoelämän toimijoihin

Yleistä

VM on julkaissut 14.9.2012 uuden luonnoksen 10.4.2012 ensimmäisen kerran julkaistusta hallituksen esityksestä EVL:n, tuloverolain (1535/1992, "TVL") ja verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) muuttamiseksi. 10.4.2012 julkaistussa luonnoksessa myös muun toiminnan tulolähteen tulo oli liitetty TVL 58 §:n muutoksella elinkeinotulolähteen tulon lisäksi rajoituksiin. Nyt 14.9.2012 julkaistussa luonnoksessa on esityksestä jätetty pois TVL:n muutosehdotus.

Työeläkelaitosten kiinteistösijoitustoiminnasta

Työeläkelaitokset hallinnoivat Suomessa lähes 11 - 12 miljardia euron suuruista kiinteistövarallisuutta. Työeläkelaitokset ovat myös merkittäviä rakennuttajia, jolla toiminnalla on huomattava vaikutus työllisyyteen sekä suhdannevaihteluiden tasaamiseen. Asuntovarallisuuden osalta on huomioitava myös toiminnan aluepoliittinen ja sosiaalinen merkitys, sillä työeläkelaitoksilla on tuhansien asuntojen vuokra-asuntokanta. Työeläkelaitokset käyttävät osana asunto- ja kiinteistösijoitustoimintaa emoyhtiölainaa eikä kolmannen tahon, esim. pankki- ja luottolaitoksen myöntämää lainaa mainitun VakL:n 15:1 §:n lainanottoa rajoittavan säännöksen takia. Emoyhtiölainat ovat säännönmukaisesti pitkäaikaisia ja niitä käytetään investointien rahoittamiseen.

Ilkka Holmström

Mikäli esityksen mukaisia rajoitteita sovellettaisiin työeläkelaitosten kiinteistövarallisuuteen lukeutuviin asunto- ja kiinteistöyhtiöihin, laskisi tämä kiinteistösijoituskannan sijoitustuottoa arviolta 0,1 prosenttiyksikköä. Koska työeläkelaitokset toteuttavat lakisääteistä työeläketurvaa ja sosiaaliturvaa osana muita sosiaaliturvan elementtejä, heikentäisivät alentuneet sijoitustuotot välillisesti yleistä sosiaaliturvaa sekä erityisesti vanhuusiän lakisääteistä eläketurvaa.

Erityisen tärkeää eläkelaitosten konserniyhtiöiden osalta on huomioida korkotukilainoilla lainoitettut asunto-osakeyhtiöt. Korkotukilainoitettuja kohteita on lainoitettu ehtojen mukaisesti n. 90 - 95 % lainoitusasteella. Samanaikaisesti kohteiden vuokratasot ovat säänneltyjä, koska tuotannon taustalla ovat asunto- ja sosiaalipoliittiset tavoitteet. Vuokratason perustana on tavallisimmin ns. omakustannusvuokra. Mikäli asunto-osakeyhtiöiden korkojen vähennysoikeutta rajoitettaisiin esityksen mukaisella tavalla, ei yhtiöiden tulonmuodostus riittäisi kattamaan korkomenoja, vaan valtaosa korkotukilainoitetuista asunto-osakeyhtiöistä joutuisi selvitystilaan.

Eläkelaitoksen määritelmästä EVL:n puitteissa

Esityksessä ei ole riittävällä tavalla huomioitu eläkelaitoksen määrittelyä. Esitetyn EVL 18a §:n 4 momentissa todetaan, että rajoituksia ei sovelleta raha-, vakuutus- ja eläkelaitoksiin. Määritelmän osalta viitataan esityksen perusteluissa EVL 11 §:ään, jossa on todettu seuraavasti: "Sijoitusomaisuutta ovat raha-, vakuutus- ja eläkelaitosten varojen sijoittamiseksi tai sijoitusten turvaamiseksi hankkimat arvopaperit, kiinteistöt ja muu sellainen omaisuus, saamia lukuun ottamatta". EVL 11 § ei siten määrittele eläkelaitosta, vaan ainoastaan sijoitusomaisuuden omaisuusluokan. Määritelmä on siten puutteellinen ja sitä tulisi muuttaa siten, että esitetyn EVL 18a §:n 4 momentissa todetaan määritelmään sisältyvän myös laitosten kanssa samaan konserniin kuuluvat yhteisöt.

Lopuksi

Esityksen muutos, jolla TVL:n mukaan verotettava muun toiminnan tulo on jätetty rajoitusten ulkopuolelle, on lakisääteisen työeläkejärjestelmän rahoittamisen ja kestävyyskannalta oikeasuuntainen. Mikäli työeläkelaitosten kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöt sisällytettäisiin rajoitusten soveltamisalaan, heikkenisivät sijoitustuotot aiheuttaen eläkevakuutusmaksujen korotuspaineen. Lisäksi työeläkelaitokset toimisivat epätasavertaisessa kilpailuasemassa suhteessa muihin elinkeinoelämän toimijoihin, koska VakL:n säännös rajoittaa työeläkelaitosten tytäryhtiöiden lainanottoa.

Edelleen esityksen 18a §:n mukainen ja EVL 11 §:ssä ilmaistu määritelmä ei ole oikeudellinen määritelmä eläkelaitokselle, vaan ainoastaan omaisuusluokan määritelmä. Eläkelaitoksia ovat mm. laissa työeläkevakuutusyhtiöistä (354/1997) tarkoitetut työeläkevakuutusyhtiöt, erillisillä erityislaeilla perustetut ja lakisääteistä työeläkevakuuttamista harjoittavat tahot sekä eläkesäätiölaissa (1774/1995) tarkoitetut eläkesäätiöt sekä vakuutuskassalaissa (1164/1992) tarkoitetut eläkekassat.

Esitetyn EVL 18a §:n säädöstekstin 4 momentin määritelmää raha-, vakuutus- ja eläkelaitoksista tulisi siksi muuttaa siten, että raha-, vakuutus- ja eläkelaitoksilla tarkoitetaan itse laitoksia sekä näiden kanssa samaan konserniin kuuluvia yhteisöjä. Lisäksi esityksen

LAUSUNTO

28.9.2012

Ilkka Holmström

perustelujen määritelmää eläkelaitoksista tulisi tarkentaa ja laajentaa, jotta määritelmä kattaisi kaikki sellaiset yhteisöt ja toimijat, jotka harjoittavat lakisääteistä työeläkevakuuttamista.

TYÖELÄKEVAKUUTTAJAT TELA RY

SUVI-ANNE SIIMES
TOIMITUSJOHTAJA